

رَكْوَاتُهَا

(۵۸) سُوْلَاتُ الْجَحْدِ لِلْمُتَمَنِّيْرِ

۲۲ آیا تھا

اوڑ उ रुक्कूअ हैं सूरखे मुजाहिदा मदीना में नाजिल हुई उस में २२ आयते हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پڑھتا हुँ अल्लाह का नाम दे कर जो बड़ा मेहरबान, निहायत रहम वाला है

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الرَّقِيمِ

यकीनन अल्लाह ने सुन ली उस औरत की बात जो आप से जघड़ रही थी अपने शौहर के बारे में

وَشَتَّكَى إِلَى اللَّهِ وَإِنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ تَحَاجُرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ

और अल्लाह से शिकायत कर रही थी. और अल्लाह तुम दोनों की गुँझतगू सुन रहे थे. यकीनन अल्लाह

سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝ أَلَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَاءِهِمْ

सुनने वाले, देखने वाले हैं. तुम में से वो मर्द जो अपनी औरतों से जिहार करें

مَا هُنَّ أَمْهَرُهُمْ إِنْ أَمْهَرُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ وَلَدُنَّهُمْ

तो वो उन की हकीकी माओं नहीं बन जाती. उन की हकीकी माओं तो वही हैं जिन्हों ने उन को जना है.

وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ

और यकीनन वो भुली बात और जूठी बात केह रहे हैं. और यकीनन अल्लाह बहोत ज्यादा माझ

لَعْفٌ غَفُورٌ ۝ وَالَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْ نِسَاءِهِمْ

करने वाला, बहोत ज्यादा बधाने वाला है. और जो मर्द अपनी औरतों से जिहार करें,

ثُمَّ يَعُودُونَ لِهَا قَالُوا فَتَحْرِيرٌ رَقْبَةٌ مِنْ قَبْلِ

फ़िर वो वापस अपने कलाम से रुजूअ करें तो एक गर्दन आगाए करना है इस से पेहले के वो एक दूसरे को

أَنْ يَتَمَاسَ ذِلِّكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَإِنَّ اللَّهَ بِهَا تَعْلَمُونَ

छुओं. उस की तुम्हें नसीहत की जाती है. और अल्लाह तुम्हारे आमाल से

خَبِيرٌ ۝ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرِيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ

बाखबर है. फ़िर जो (गुलाम) न पाए तो लगातार दो महीनों के रोजे हैं

مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَ فَهَنَ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَامُ سَتِينَ

इस से पेहले के वो एक दूसरे को छुओं. फ़िर जो उस की ताकत न रखता हो तो साठ मिस्कीनों को खाना

مُسْكِينًا ذِلِّكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودٌ

भिलाना है. ये इस लिये है ताके तुम ईमान लाओ अल्लाह पर और उस के रसूल पर. और ये

اللَّهُ وَلِلْكُفَّارِ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِثُونَ

�ल्लाह की मुकर्रा हुदूद हैं। और काफिरों के लिये दर्दनाक अजाब है। यकीनन वो लोग जो अल्लाह और

اللَّهُ وَرَسُولُهُ كُتُبًا كَمَا كُتِبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ

उस के रसूल से जघड़ते हैं जलील होंगे जैसा के जलील हुवे वो जो उन से पेहले थे और यकीनन

أَنْزَلْنَا إِلَيْهِ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكُفَّارِ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝

हम ने साफ़ साफ़ आयतें नाजिल की हैं। और काफिरों के लिये रुस्वा करने वाला अजाब है।

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَيِّسُهُمْ بِمَا عَمِلُواۤ

जिस दिन उन तमाम को अल्लाह उठाएगा, फिर उन को जलाएगा वो अमल जो उन्होंने किये।

أَحْصَدُ اللَّهُ وَنَسُودُهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

अल्लाह ने उस को गिन रखा है और उन्होंने उस को भूला दिया है। और अल्लाह हर चीज़ को देख रहे हैं।

أَللَّهُ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

क्या आप ने देखा नहीं के अल्लाह जानता है उन चीजों को जो आसमानों में हैं और जो धर्मीन में हैं।

مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَأَيْعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ

तीन आधमियों की कोई सरगोशी नहीं होती भगव अल्लाह उन का यौथा होता है और न पांच

إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ

आधमियों की भगव अल्लाह उन का छह होता है, और न उस से कम और न उस से ज्यादा भगव वो उन के साथ

مَعْهُمْ أَيْنَ مَا كَانُواۤ ثُمَّ يُنَيِّسُهُمْ بِمَا عَمِلُواۤ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

होता है, जहां भी वो हों। फिर अल्लाह उन्होंने किये कुयामत के दिन खबर देगा।

إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ أَللَّهُ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُواۤ

यकीनन अल्लाह हर चीज़ को खूब जानने वाले हैं। क्या आप ने देखा नहीं उन लोगों की तरफ जिन को

عِنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُواۤ عَنْهُ وَيَتَنَجُونَ

सरगोशी से मना किया गया, फिर भी वो दोषारा करते हैं उसी को जिस से उन को रोका गया था और वो सरगोशी करते हैं

بِالْأَشْمِ وَالْعُدُوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ

गुनाह की और गूल्म की और रसूलल्लाह (सलल्लाहु علیهِ وَسَلَّمَ) की नाशरमानी की। और जब वो आप के पास आते हैं तो आपको

حَيَوْكَ بِمَا لَمْ يُحِيطَ بِهِ اللَّهُ۝ وَيَقُولُونَ فِي أَنفُسِهِمْ

हुआ होते हैं उन अद्वाज से जो अल्लाह ने आप को हुआ होने के लिये मध्यसूस नहीं फरमाए। और वो कहते हैं अपने हिलों में

لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ هَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا

کے اخلاਹ ہم میں انجاہ کیونے نہیں کرتا۔ ان باتوں کی وجہ سے جو ہم کو رکھ دے ہے، ان کے لیے جہنم کا حشر ہے، جس میں وہ

فَيُئْسَ الْمَصِيرُ ⑤ يَأْيَهَا الَّذِينَ أَمْنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ

دابھیل ہوں گے۔ فیکر وہ بُری چیز ہے۔ اے ہم مان والوں! جب تुम آپس میں سارگوشتی کرو

فَلَا تَنَاجَوْا بِالْأُثْمِ وَالْعُدُوَّا وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ

تو سارگوشتی ملت کرو گناہ کی اور گسلم کی اور رسوئیل (سالخاللواہ ایضاً و سالخلم) کی ناکرمانی کرے

وَتَنَاجُوا بِالْبَرِّ وَالْتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ

بالکے سارگوشتی کرو نہیں کی اور تکوئے کی۔ اور اخلاਹ سے درو، اس اخلاਹ سے جس کی ترک

تُحْشِرُونَ ⑦ إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَنِ لِيَحْرُّ

تُم ہر کوئی کیوں جاؤ گے۔ سارگوشتی تو سیکھ شایتاں کی ترک سے ہے تاکہ وہ گماں گین کرے

الَّذِينَ أَمْنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ

اے ہم مان والوں کو ہالانکے وہ عنا کو جرا بھی جرے نہیں پہنچا سکتا مگر اخلاਹ کے ہر کوئی سے۔

وَعَلَى اللَّهِ فَيْتَوَكِّلُ الْمُؤْمِنُونَ ⑧ يَأْيَهَا الَّذِينَ أَمْنُوا

اور اخلاਹ ہی پر اے ہم مان والوں کو تکوئیں کرنے چاہیے۔ اے ہم مان والوں!

إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَlisِ فَافْسَحُوا يَفْسَحَ

جب تُم سے کہا جائے کہ مجمعیت میں بھر کر بیٹھو تو کوشیدگی کرے، اخلاਹ تُمھارے لیے

اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ اشْرُّوا فَانْشُرُوا يَرْفَعَ اللَّهُ

کوشیدگی کرے گا۔ اور جب کہا جائے کہ ۷۶ جا اے تو ۷۶ جا اے، تو اخلاਹ تُم میں

الَّذِينَ أَمْنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَتٌ

سے اے ہم مان والوں کے اور عین کے ۴۲ جا نہیں کرے گا۔ جن کو ۴۲ جا دیا گیا۔

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٌ ⑨ يَأْيَهَا الَّذِينَ أَمْنُوا

اور اخلاਹ تُمھارے آمادے سے باخبر ہے۔ اے ہم مان والوں!

إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوِيكُمْ

جب تُم رسوئیل (سالخاللواہ ایضاً و سالخلم) سے سارگوشتی کرو، تو اپنی سارگوشتی سے پہلے

صَدَقَةٌ ۝ ذَلِكَ حَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرٌ ۝ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا

کوئی سدکا کر لے۔ یہ تُمھارے لیے بے ہتھ ہے اور جیسا پاکیزگی والا ہے۔ فیکر اگر تُم (سدکا) ن پا اے

فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ إِذَا شَفَقْتُمْ أَنْ تُقْدِّمُوا بَيْنَ

तो यकीनन अल्लाह बाख्शने वाले, निष्ठायत रहम वाले हैं। क्या तुम इस से डर गये के अपनी

يَدَيْ نَجْوِكُمْ صَدَقْتُ ۝ فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللّٰهُ

सरगोशी से पेहले सदका कर दिया करो? किंव जब तुम ने ऐसा नहीं किया और अल्लाह ने तुम्हें माफ़

عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتُّوَالُّرَّزْكُوَةَ وَأَطِيعُوا اللّٰهَ

कर दिया तो नमाज काईम करो और जकात दो और अल्लाह और उस के रसूल का केहना

وَرَسُولُهُ ۝ وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ أَلْمَ

मानो। और अल्लाह बाख्बर है उन कामों से जो तुम करते हों। क्या आप ने देखा नहीं

تَرَاهُ الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا مَّا هُمْ مُّنْكَرٌ

उन लोगों की तरफ जिन्होंने ने हास्ती की ऐसी क्रौम से जिन पर अल्लाह का ग़ज़ब है? वो तुम में से नहीं हैं

وَلَا مِنْهُمْ لَا وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

और न उन में से हैं और वो ज़ूठी बात पर कसम खाते हैं छालांके वो जानते हैं।

أَعَدَ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۝ إِنَّهُمْ سَاءُ مَا كَانُوا

अल्लाह ने उन के लिये दर्दनाक अजाब तैयार कर रखा है। यकीनन भुरे हैं वो काम जो वो कर

يَعْمَلُونَ ۝ إِنَّهُمْ جُنَاحٌ فَصَدُّوا

रहे हैं। उन्होंने अपनी कसमों को ढाल भना लिया है, किंव उन्होंने अल्लाह के रास्ते

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝ لَنْ تُعْنِي

से रोका, किंव उन के लिये रुस्वा करने वाला अजाब है। हरगिज उन के कुछ काम नहीं

عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أُولَادُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ شَيْئًا ۝

आयेंगे उन के माल और न उन की औलाई अल्लाह से जरा भी।

أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ۝ يَوْمٌ

ये ढोखी हैं। वो उस में हमेशा रहेंगे। जिस हिन

يَبْعَثُمُ اللّٰهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ

अल्लाह उन तमाम को क्षेत्रों से उठाएगा, किंव वो अल्लाह के सामने कसमें खाएंगे जैसा के वो तुम्हारे सामने

وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ ۝ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ ۝

कसमें खाते थे और वो समझते हैं के वो (अच्छे) काम पर हैं। सुनो! यकीनन वो ज़ूठे हैं।

إِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَنُ فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبٌ

شaytan un par galib aa gaya hے، fikr shaytan ne alkhalak ka jisik un se mukalaa diya hے۔ ye shaytan ka

الشَّيْطَنُ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَنِ هُمُ الْخُسْرُونَ^(١٩)

Girah hے۔ suno! yakinan shaytan ka girah wahi bssara unhanne vala hے۔

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ^(٢٠)

yakinan wo log jo alkhalak aur us ke rsoul se muhabat rhat hے ye sab se jyada alivel logon me hے۔

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِّيٌّ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ^(٢١)

alkhalak ne likh diya hے ke main aur mere pegaambar hi zarur galib rhege yakinan alkhalak kuyat vala, jabradsan hے۔

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُؤْمِنُونَ

आप nahi paaoge eski kiem ko jo 1mahan rhati hے alkhalak par aur aabiqari din par ke wo tosni rhat hे

مَنْ حَادَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا أَبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ

un se jo alkhalak aur us ke rsoul ke muhabat hے, agar ye wo un ke baap daa ya un ke bete

أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمْ

ya un ke bair ya un ka baanadan hi kyun n ho. ye wo log hے jin ke dilon me alkhalak ne 1mahan likh

الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِّنْهُ وَدُيدِخَلُهُمْ جَنَّتٍ تَجْرِي

diya hے aur apni taraf se zukh k jariye un ki taard kii hے。aur alkhalak unhe jantoon me daabil krega,

مَنْ تَحْتَهَا الْأَنْهَرُ خَلِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا

jin ke niye se nehar den behtti hongi, jin me wo hamesha rhege. alkhalak un se rajji huwa aur wo alkhalak se

عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ^(٢٢)

rajji ho ga. ye alkhalak ka girah hے。suno! yakinan alkhalak ka girah hi fikrahan pana vala hے۔

٢٣) سُورَةُ الْحِسْنَى مَدْرَسَةٌ (٥٩) رَوْعَاتُهَا

aur us rukuu hے सूराे 42 मधीना में nazil hui । उस में 24 ayat hے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^(٢٣)

प्रणता हु अlkhalak ka naam le krr jo bda meherbān, nihaayat rahm vala hے

سَبَّحَ اللَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ

alkhalak ke liye tashhiid krti hے wo tamām chijz jo aasmāno me hے aur jo amīn me hے。aur wo

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ① هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا

जबरदस्त है, हिकमत वाला है. वही है जिस ने ऐहले किंतु में से काफिरों को उन के

مِنْ أَهْلِ الْكِتَبِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَّتُمْ

घरों से पेहली बार ईकट्ठे करने के बजाए निकाला. तुम ने गुमान नहीं किया था

أَنْ يَجْرِجُوا وَظَلَّمُوا أَمَّمْ مَانِعَتُمْ حُصُونَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَاتَّهُمْ

के वो निकलेंगे और वो भी गुमान कर रहे थे कि उन को उन के किले से अल्लाह से बचाने वाले हैं, किंतु अल्लाह

اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَّافٌ فِي قَلُوبِهِمْ

उन के पास आया ऐसी जगा से जिस का उन्होंने गुमान भी नहीं किया था और अल्लाह ने उन के हिलों में रौब

الرُّعبُ يُخْرِبُونَ بِيُوتَهُمْ بِاَيْدِيهِمْ وَأَيْدِيِ الْمُؤْمِنِينَ

दाल दिया के वो अपने घरों को अपने हाथों से और ईमान वालों के हाथों से उजाने लगे.

فَاعْتَبِرُوا يَأْوِلِ الْأَبْصَارِ ② وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ

तो ऐ बसीरत वालो! ईश्वर पकड़ो. और अगर अल्लाह ने उन पर जिलावतनी न लिख दी

الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ

होती तो अल्लाह उन को हुन्या में अग्राह देता. और उन के लिये आभिरत में आग का

النَّارِ ③ ذَلِكَ بِاَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ

अग्राह है. ये ईस वजह से के उन्होंने अल्लाह और उस के रसूल की मुआलिकत की. और जो भी

يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ④ مَا قَطَعْتُمْ

अल्लाह की मुआलिकत करेगा तो यकीनन अल्लाह सभ्त सजा देने वाला है. जो खजूर का

مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ تَرْكُتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فِيَادِنْ

दरधत तुम ने काटा या उस को अपनी जड़ों पर खड़ा छोड़ दिया तो वो अल्लाह के हुक्म से

اللَّهُ وَلِيُخْرِزِي الْفُسِيقِينَ ⑤ وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ

था और ईस लिये ताके अल्लाह नाशरमानों को रुस्वा करे. और जो अल्लाह ने अपने रसूल पर उन लोगों

مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ

से (झें बना कर) लौटाया, किंतु तुम ने उस पर घोड़े और उट नहीं दौड़ाए थे,

وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ ۝ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ

लेकिन अल्लाह मुसल्लत करता है अपने पैगम्बरों को जिस पर चाहता है. और अल्लाह हर चीज पर

شُئِّدَ قَدِيرٌ ۝ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ
 کुਦرت وآلہ ہے۔ جو اخلاق نے اپنے رسلوں پر مالے فیض لیا تھا ان بخشیوں والوں کی
الْقُرْأَى فِيَّلِهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَمِّ
 ترک سے، تو وہ اخلاق کا ہے اور رسلوں کا ہے اور رشیدوں اور یتیمین
وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۝ كَيْ لَوْ يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ
 اور بیسکینوں اور بمسکینوں کا ہے۔ تاکہ یہ تم میں سے مالاداروں کے درمیان ہم نے والی
الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۝ وَمَا أَشْكُمُ الرَّسُولُ فَخُدُودُهُ
 جایداں بن کر ن رہ جائے۔ اور رسلوں تھمہ جو دے عس کو لے لے۔
وَمَا نَهَكُمْ عَنْهُ فَإِنَّهُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۝ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 اور جس سے تمہیں روکے عس سے رُک جاؤ۔ اور اخلاق سے درو۔ یعنی ان اخلاق ساتھ ساتھ
الْعِقَابُ ۝ لِلْفُقَارَاءِ الْمُهْجَرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا
 ہنے والہ ہے۔ ان کو لیتے (مالے فیض) ہے جنہوں نے ہندستان کی، جو اپنے گھر سے
مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَتَبَعَّغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ
 اور اپنے مالوں سے نیکاں لیتے گئے ہیں، جو اخلاق کا فضل اور اخلاق کی بخشندی تلبی
وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۝ أُولَئِكَ هُمْ
 کرتے ہیں اور جو اخلاق اور عس کے رسلوں کی نعمت کرتے ہیں۔ یہی لوگ
الصِّدِّيقُونَ ۝ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُ الدَّارَ وَالإِيمَانَ
 سچے ہیں۔ اور ان کے لیتے (مالے فیض) ہے جو مہینا میں میکیم ہے یہ ماں کے ساتھ بخششیوں کے
مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ
 آنے سے پہلے، جو ماحصلت کرتے ہیں عس سے جو ہندستان کر کے آئے ان کی ترک اور اپنے دیلوں میں
فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مَمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ
 کوئی تھی نہیں پاتے عس کی ترک سے جو ہندو (بخششیوں کو) دیتا جائے، اور وہ اپنے آپ پر
عَلَى أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ إِلَيْهِمْ حَصَاصَةٌ ۝ وَمَنْ يُوقَ شَحَّ
 بخششیوں کو ترک کرتے ہیں اگرچہ بخود ان کے ساتھ شاکا ہی کیون ن ہو۔ اور جسے اپنے نکس کے
نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ وَالَّذِينَ جَاءُو
 بخود سے بچا لیتا گaya تو یہی لوگ پانے والے ہیں۔ اور جو عس کے

مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَغْفِرْ لَنَا وَإِلَخْوَانَنَا
बाद आये, वो कहते हैं कि ऐ हमारे रब! मगाफिरत कर दे हमारी और हमारे भाईयों की,

الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا
उन की जिन्होंने ने ईमान में हम से सबकत की है और हमारे दिलों में ईमान वालों

غِلَّا لِلَّذِينَ أَمْنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ
के लिये कीना मत रख, ऐ हमारे रब! यकीनन तू बहोत ज्यादा शक्त वाला, निषायत मेहरबान है.

أَلْمَ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ إِلَخْوَانِهِمُ الَّذِينَ
क्या आप ने नहीं हेखा मुनाफिकों को जो ऐहले किताब में से

كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجُنَّ
अपने काफिर भाईयों से कहते हैं कि अगर तुम निकाले गये तो हम भी तुम्हारे साथ निकल

مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيْكُمْ أَحَدًا وَإِنْ قُوْتِلُتُمْ
जाएंगे, और हम तुम्हारे बारे में किसी की बात कभी नहीं मानेंगे. और अगर तुम से किताल किया गया,

لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشَهِّدُ إِنَّهُمْ لَكُذَّبُونَ
तो हम तुम्हारी झड़त नुस्त करेंगे. हालांकि अल्लाह गवाही देता है कि ये बिल्कुल जूठे हैं. अगर

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوْتِلُوا
वो निकाले गये तो ये उन के साथ नहीं निकलेंगे. और अगर उन से किताल किया गया तो उन की नुस्त

لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصْرُوْهُمْ لَيُوْلَئِنَ الْأَدْبَارَ
नहीं करेंगे. और अगर वो उन की नुस्त करेंगे भी, तो वो झड़त पीठ फेर कर भागेंगे.

ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ لَأَءَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِيْ صُدُورِهِمْ
फिर उन की नुस्त नहीं की जाएगी. अलबाता तुम्हारा घौँश उन के दिलों में अल्लाह से भी

مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِإِيمَهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ
ज्यादा है. ये इस वजह से कि ये ऐसी कौम हैं जो कुछ समजती नहीं.

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِيْ قُرَى مُّحَصَّنَةٍ
वो सब ईकट्ठे हो कर भी तुम से किताल नहीं कर सकते मगर किलआबन्द बस्तियों में

أَوْ مِنْ قَرَاءِ جُدُرِ طَبَاسِهِمْ بَلِيهِمْ شَدِيدًا تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا
या दीवारों की ओट से. उन की लडाई आपस में बड़ी सज्ज है. आप उन्हें ईकट्ठे गुमान करते हैं

وَقُلُّهُمْ شَتٌّ ۝ ذَلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ۝

ہالانکے عن کے دھیل اخراج اخراج ہے۔ یہ اس وجہ سے کہ یہ ائمہ کوئی ہے جو اکل نہیں رکھتی۔ اس کا

كَمَثِيلُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَّا أَمْرِهِمْ ۝

ہال عن کے ہال کی ترک ہے جو عن سے پہلے ابھی گزرے ہے جنہوں نے اپنی ہر کتاب کا وصال چھ لیا۔

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ كَمَثِيلُ الشَّيْطَنِ إِذْ قَالَ

اوڑ عن کے لیے دھنک اجرا ہے۔ عن کا ہال عن شیطان کے ہال کی ترک ہے جب وہ ہنساں سے کھلتا

لِلْإِنْسَانِ أَكْفَرُهُ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي

ہے کہ تو کافر بن جا۔ جب وہ کوئی کر لےتا ہے، تو شیطان کھلتا ہے کہ میں تуж سے بھری ہوں کے میں

أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ۝ فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَتْهُمَا

اخلاں رجھوں آلامیں سے درتا ہوں۔ فیر دوں کا انعام یہ ہوگا کہ وہ دوں سے

فِي النَّارِ خَلِدِينَ فِيهَا ۝ وَذُلِّكَ جَزْفُ الظَّالِمِينَ ۝

آگ میں ہوگا، عس میں وہ ہمسا رہے گا۔ اور یہ عالمیوں کی سزا ہے۔

يَا يَاهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَنْظُرُ نَفْسُ

اوہ ہمایاں والے! اخلاں سے درے اور یادیوں کے ہر شکس دھب لے وہ وہ جو

مَا قَدَّمْتُ لِغَدِيرَ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۝ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ

عس نے کل کے لیے آگ کیا بےذا ہے۔ اور اخلاں سے درے۔ یکین اخلاں بآبابر ہے عن کامیوں سے

بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسُهُمْ

جو تعمیم کرتے ہو۔ اور عن لوگوں کی ترک میں بندوں جنہوں نے اخلاں دیا، فیر اخلاں نے بھوٹ

أَنفُسَهُمْ ۝ أُولَئِكَ هُمُ الْفَسِقُونَ ۝ لَا يَسْتَوِي

عن کو عن کی آنے سے بھوٹ دیا۔ یہی لوگ ناہرمان ہے۔ دوسری ہی اور جناتی

أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۝ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ

برابر نہیں ہو سکتے۔ جناتی ہی کامیاب

الْفَارِزُونَ ۝ لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ

ہونے والے ہے۔ اگر ہم اس کو عتارتے پڑا ۴۲

لَرَأَيْتَهُ خَائِشًا مُّتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ۝

تو آپ عسے جزو انجیزی کرنے والے، اخلاں کے بیکھ کی وجہ سے ٹنے والے دھرتے۔

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ

और ये भिसालें हैं जो हम ईन्सानों के लिये बयान करते हैं ताकि वो

يَتَفَكَّرُونَ ﴿١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

सोचें. वही अल्लाह वो है जिस के सिवा कोई माखूद नहीं.

عَلِمُ الرَّغْيِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢﴾

वो ज़ाहिर और छुपी हुई चीजों को जानने वाला है. वो बड़ा मेहरबान, निषायत रहम वाला है.

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ

वही अल्लाह है जिस के सिवा कोई माखूद नहीं. वो बादशाह है, सभ ऐओं से पाक है,

السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَمِّنُ الْعَزِيزُ الْجَبَارُ الْمُتَكَبِّرُ

सलामती वाला है, अमन हेने वाला है, निर्गोषबान है, जबरदस्त है, कुल्यत वाला है, बड़ाई वाला है.

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ

अल्लाह उन के शरीक ठेहराने से पाक है. वही अल्लाह है जो खिलकत को बनाने वाला,

الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ

पैदा करने वाला, सूरतें बनाने वाला है, उस के लिये अच्छे अच्छे नाम हैं. उस की तरबीष पर्याप्त हैं वो

مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾

तमाम चीजें जो आस्मानों में हैं और जो जमीन में हैं. और वो जबरदस्त है, हिक्मत वाला है.

رَوْعَانَهَا

(٦٠) سُورَةُ الْمُمْتَحَنَةِ مُهَمَّةٌ

اَيَّاهُمَا

٤

और २ रुकू़ अंदर हैं सूरते मुम्तजिना मटीना में नाजिल हुई उस में १३ आयतें हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

पर्याप्त है अल्लाह का नाम ले के रो बड़ा मेहरबान, निषायत रहम वाला है

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَخَذُوا عَدُوّي وَ عَدُوّكُمْ

ओ ईमान वालो! मेरे और अपने हुश्मन को दोस्त भत

أُولِيَّاءُ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمُوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا

बनाओ, तुम उन को दोस्ती से पैगाम भेजते हो छालांके उन्हों ने कुछ किया

بِمَا جَاءَكُمْ مِّنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ

उस छक के साथ जो तुम्हारे पास आया. वो रसूल को और तुम्हें भी निकालते हैं

أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا

इस वजह से कि तुम अपने रब अल्लाह पर ईमान रखते हो. अगर तुम मेरे रास्ते में और मेरी रजा

فِي سَبِيلٍ وَابْتِغَاءَ مَرْضَايٍ تُسْرُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ

की तलब में जिहाद के लिये निकले हो, किंव तुम उन की तरफ चुपके चुपके महज्जत का पैगाम भेजते हो.

وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَنْفَعْلُهُ

हालांकि मैं खूब जानता हूं उस को जो तुम ने छुपाया और जो जाहिर किया. और जो तुम में से ऐसा

مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝ إِنْ يَشْقَفُوكُمْ

करेगा। तो यकीनन वो सीधे रास्ते से गुमराह हो गया. अगर वो तुम पर कुदरत पा लें

يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ آيَدِيهِمْ

तो वो तुम्हारे हुश्मन बन जाएं और तुम्हारी तरफ अपने हाथ और अपनी जबाने

وَالسَّنَةُ هُمْ بِالسُّوءِ وَوَدُوا لَوْ تَكْفُرُونَ ۝ لَنْ تَنْفَعُكُمْ

बुराई के साथ चलाएं और वो तो चाहते हैं कि तुम काफ़िर बन जाओ. हरणिं तुम्हें नक्षा नहीं होगी

أَنْحَامُكُمْ وَلَا أُولَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ

तुम्हारी रिश्तेदारियां और न तुम्हारी औलाइ क्यामत के दिन. वो तुम्हारे दरभियान फ़ैसला करेगा.

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ

और अल्लाह तुम्हारे आमाल देख रहे हैं. तुम्हारे लिये ईश्वारीम (अलैहिस्सलाम)

حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ ۝ إِذْ قَالُوا

में और उन में जो उन के साथ थे अच्छा नमूना है. जब उन्हों ने अपनी

لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُوا مِنْكُمْ وَمِنَّا تَعْبُدُونَ

क्रौम से कहा कि हम तुम से बरी हैं और उन से भी बरी हैं जिन की तुम अल्लाह के

مِنْ دُونِ اللَّهِ ۝ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ

सिवा ईश्वारत करते हो. हम ने तुम्हारे साथ कुक्ष किया और हमारे और तुम्हारे दरभियान अहावत

الْعَدَاؤُ ۝ وَالْبَغْضَاءُ أَبْدَأَ حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ

और बुज्ज हमेशा के लिये जाहिर हो गया जब तक कि तुम यकता अल्लाह पर ईमान न लाओ,

إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا سَتَغْفِرَنَ لَكَ وَمَا

मगर ईश्वारीम (अलैहिस्सलाम) का फ़रमान अपने अज्ञा से के मैं अनुर तेरे लिये ईस्तिङ्खार करूँगा, और

أَمْلِكُ لَكَ مَنْ أَنْتُ شَيْءٌ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا
मैं तेरे लिये अल्लाह से किसी भी चीज़ का ईंटियार नहीं रखता. ए हमारे रब! हम ने तुझ ही पर

وَإِلَيْكَ أَنْبَنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ① رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
तवक्कुल किया और तेरी ही तरफ तौबा करते हैं और तेरी ही तरफ लौटना है. ए हमारे रब!

فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ
हमें काफिरों का तप्त ए मशक न बना और हमारी मगाफिरत कर दे, ए हमारे रब! यकीनन तू

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ① لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمُ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ
जबरदस्त है, हिक्मत वाला है. यकीनन तुम्हारे लिये उन में अच्छा नमूना है

لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ
उस शब्दस के लिये जो उम्मीद रखता हो अल्लाह की और आभिरी हिन की. और जो दुगरदानी करेगा।

فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ① عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ
तो यकीनन अल्लाह वो बेनियाँ है, काबिले तारीक है. उम्मीद है कि अल्लाह तुम्हारे

بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَّةً وَاللَّهُ
और उन के दरभियान जिन से तुम्हें अदावत है, महज्जत पैदा कर दे. और अल्लाह कुद्रत

قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ① لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ
वाला है. और अल्लाह बहोत ज्यादा खशने वाला, निषायत रहम वाला है. अल्लाह तुम्हें नहीं

عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ
रोकता उन से जिन्हों ने तुम से दीन में किताल नहीं किया और तुम्हें अपने घरों से

مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبْرُؤُهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ
नहीं निकाला, (इस से नहीं रोकता) के तुम उन के साथ ओहसान करो और तुम उन के साथ इन्साफ

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ① إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ
करो. यकीनन अल्लाह इन्साफ करने वालों से महज्जत करते हैं. अल्लाह तुम्हें सिफ रोकते हैं

عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ
उन से जिन्हों ने तुम से दीन में किताल किया और तुम्हें अपने घरों से

مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ
निकाला और तुम्हारे निकालने पर दूसरों की मदद की, (रोकता है इस से) के तुम उन से दोस्ती करो.

وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ يَا يٰهَا

और जो उन से दोस्ती रखेगा तो यही लोग आतिथ हैं। ए

الَّذِينَ امْنَوْا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنُتُ مُهَاجِرٍ

ईमान वालो! जब तुम्हारे पास मोमिन औरतें हिजरत कर के आयें,

قَاتِجِنُوهُنَّ ۝ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۝ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ

तो उन का ईमितहान ले लो। अल्लाह उन के ईमान को खूब जानता है। फ़िर अगर तुम उन को मोमिन

مُؤْمِنٍتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ

जान लो तो उन को काफिरों की तरफ वापस मत लौटाओ। न ये मोमिन औरतें उन के लिये हलाल

لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۝ وَاتُّهُمْ مَا آنْفَقُوا ۝

हैं और न वो उन के लिये हलाल हैं। और काफिरों को दो वो जो उन्होंने ने खर्च किया है।

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا أَتَيْتُمُوهُنَّ

और तुम पर कोई गुनाह नहीं है के तुम उन औरतों से निकाह करो। जब उन को उन के महर

أُجُورُهُنَّ ۝ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصْرِ الْكَوَافِرِ وَسُلُّوْا

दे दो। और काफिर औरतों के नामूस अपने कुछ भूमि में मत रखो और मांग लो वो जो

مَا آنْفَقُتُمْ وَلْيَسْلُوْا مَا آنْفَقُوا ۝ ذَلِكُمْ حُكْمُ اللّٰهِ

तुम ने खर्च किया है और उन्हें भी याहिये के वो मांग दें जो उन्होंने ने खर्च किया है। ये अल्लाह का हुक्म है।

يَخْكُمْ بَيْنَكُمْ ۝ وَاللّٰهُ عَلِيهِ حِكْمٌ ۝ وَإِنْ قَاتَكُمْ

अल्लाह तुम्हारे दरयिमान फ़ैसला करता है। और अल्लाह ईलम वाला, हिक्मत वाला है। और अगर

شُيُّءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبُتُمْ فَاتُوا

तुम्हारी बीवियों में से कोई बीवी काफिरों की तरफ चली जाए, फ़िर तुम सजा हो, तो दे दो

الَّذِينَ ذَهَبُتْ أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا آنْفَقُوا ۝ وَاتَّقُوا

उन को जिन की बीवियां चली गई हैं उस के मानिन्द जो उन मुसलमान शौहरों ने खर्च किया था। और

اللّٰهُ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝ يَا يٰهَا النَّٰئِ

अल्लाह से डरो जिस पर तुम ईमान रखते हो। ऐ नबी (सललल्लाहु अलयहि व सललम)! जब आप के

إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنُتُ يُبَأِيْعَنَكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكَنَ

पास मोमिन औरतें आयें के आप से बैआत करें ईस पर के वो अल्लाह के साथ शरीक नहीं।

بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرُقُنَ وَلَا يَرْتَبِّنَ وَلَا يَقْتُلُنَ

ठेहराएंगी किसी चीज़ को और योरी नहीं करेंगी और हिना नहीं करेंगी और अपनी ओलाह को कत्ल

أَوْلَادُهُنَّ وَلَا يَأْتِيْنَ بِبُهْتَانٍ يَعْتَرِيْنَةَ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ

नहीं करेंगी और बोहतान नहीं बांधेंगी जिस को वो घड़े अपने हाथों और पैरों

وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيْنَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَإِعْهُنَّ

के सामने और आप की किसी नेक काम में नाफ़रमानी नहीं करेंगी, तो आप उन को ऐसत फरमा

وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ يَأْيَهَا

लीजिये और उन के लिये अल्लाह से ईस्तिशार कीजिये. यकीनन अल्लाह खशने वाला, निषायत

الَّذِينَ آمَنُوا لَوْ تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِيبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسُوْ

रहम वाला है. ए ईमान वालों! दोस्ती मत रखो उस क्रौम से जिन पर अल्लाह का ग़लब है जो आभिरत से

مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَسِّسُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُوْرِ ۝

मायूस हो चुके हैं जिस तरह के काफ़िर कष्ट वालों से मायूस हो चुके हैं.

رَوْعَاتُهَا

سُوْلَكُ الصَّفَّةَ لَكَنْيَةً ۝ (١٠.٩)

يَأْيَهَا

और २ रुकूअ हैं

سُورَةِ سَوْلَكُ الصَّفَّةَ لَكَنْيَةً

उस में १४ आयतें हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

पर्याप्त हुं अल्लाह का नाम ले कर जो बड़ा मेहरबान, निषायत रहम वाला है

سَبَّحَ اللَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ

अल्लाह की तस्बीह पर्याप्त हैं वो तमाम चीजें जो आसमानों में हैं और जो भूमि में हैं. और वो

الْحَكِيمُ ۝ يَأْيَهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَهُ تَقُولُونَ

जबरदस्त है, हिक्मत वाला है. ए ईमान वालों! क्यूं कहते हो वो बातें जो तुम खुद

مَا لَا تَفْعَلُونَ ۝ كَبُرَ مَقْتاً عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا

करते नहीं? अल्लाह के नजदीक बेजारी के ऐतेबार से बहोत बड़ी है ये बात के तुम कहो

مَا لَا تَفْعَلُونَ ۝ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ

वो जो तुम करो नहीं. यकीनन अल्लाह दोस्त रखते हैं उन को जो किताल करते हैं

فِي سَبِيلِهِ صَفَّا كَائِنُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ ۝ وَإِذْ

अल्लाह के रास्ते में सँझ बांध कर गोया के वो सीसा पिलाई हुई दीवार है. और जब भूसा (अलैहिस्सलाम)

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقُولُ لَمْ تُؤْذُنَّيْ وَقَدْ تَعْلَمُونَ

ने अपनी क्रौम से फरमाया एवं मेरी क्रौम! मुझे क्यूँ इजा देते हो हालांकि तुम जानते हो कि

إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا رَأَغُوا أَرَأَغَ اللَّهُ

मैं अल्लाह का तुम्हारी तरफ भेजा हुवा पैगम्बर हूँ। फिर जब वो टेझे चले तो अल्लाह ने उन के दिल टेझे

قُلُّوْبَهُمْ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَسِيقِينَ ⑥

कर दिये। और अल्लाह नाफरमान क्रौम को हिंदायत नहीं देते।

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْيَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولٌ

और जब के इसा ईश्वर मरयम (अलैहिस्सलाम) ने कहा एवं बनी ईस्तराइल! मैं तुम्हारी तरफ अल्लाह

اللَّهُ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ

का भेजा हुवा पैगम्बर हूँ, उस तौरात को सच्चा बतलाने वाला हूँ जो मुझ से पेहले थी

وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ ۖ

और मैं उस रसूल की बशारत देता हूँ जो मेरे बाद आओंगे जिन का नाम अहमद होगा।

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبْيِنٌ ⑦ وَمَنْ

फिर जब वो उन के पास रोशन मोअजिजात ले कर आये तो उन्होंने कहा के ये तो खुला जावू है।

أَظَلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى

और उस से ज्यादा जालिम कौन होगा जो अल्लाह पर जूठ घडे जब के उसे ईस्लाम की

إِلَى الْإِسْلَامِ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّلِيمِينَ ⑧

तरफ दावत दी जा रही हो? और अल्लाह जालिम क्रौम को हिंदायत नहीं देते।

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِآفُواهِهِمْ ۖ وَاللَّهُ

वो ये चाहते हैं कि वो अल्लाह के नूर को अपने मुंछ से बुजा हैं। और अल्लाह

مُتَمِّنُ نُورٍ ۖ وَلَوْ كَرِهَ الْكُفَّارُونَ ⑨ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ

अपने नूर को ईत्तमाम तक पहुँचाने वाला है अगरये काफिर नापसन्द करें। वही अल्लाह है जिसने

رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينُ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ

अपना रसूल हिंदायत और दीने हक्के कर भेजा ताकि वो उसे गालिब कर दे

عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ⑩ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

तमाम अध्यायान पर अगरये मुशरिक बुरा मानें। एवं ईमान

أَمْنُوا هَلْ أَدْلُكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيْكُمْ مِنْ عَذَابٍ
વાલો! કયા મેં તુમ્હેં એસી તિજારત બતલાડી જો તુમ કો નજાત દે દર્દનાક અજાબ
أَلِيمٌ ⑩ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
સે? ઈમાન લાઓ અલ્લાહ પર ઔર ઉસ કે પૈગમ્બર પર ઔર તુમ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِاْمَوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ۚ ذَلِكُمْ خَيْرٌ
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં અપને માલો ઔર અપની જાનો કે જરિયે જિહાદ કરો. યે તુમ્હારે લિયે
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑪ يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
બેહતર હૈ અગર તુમ્હેં સમજ હૈ. તો વો તુમ્હારે લિયે તુમ્હારે ગુનાહ બખ્શા દેગા।
وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
ઔર વો તુમ્હેં એસી જનતો મેં દાખિલ કરેગા। જિન કે નીચે સે નેહરેં બેહતી હોંગી
وَمَسِكَنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّتٍ عَدِينٍ ۚ ذَلِكَ الْفَوْزُ
ઔર ઉમદા રેહને કે મકાનાત મેં (દાખિલ કરેગા) જનાતે અદન મેં. યે બડી
الْعَظِيمُ ⑫ وَأَخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ
કામ્યાબી હૈ. ઔર એક દૂસરી નેઅમત મિલેગી જો તુમ્હેં પસાંદ હૈ, વો અલ્લાહ કી તરફ સે નુસ્રત
قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ⑬ يَأْمَّهَا الَّذِينَ أَمْنُوا
ઔર કરીબી ફિતહ હૈ. ઔર ઈમાન વાલોં કો બશારત સુના દીજિયે. એ ઈમાન વાલો!
كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
અલ્લાહ કે મદદગાર બન જાઓ જૈસા કે ઈસા ઈખે મરયમ (અલૈહિસ્સલામ) ને હવારીયીન સે
لِلْحَوَارِينَ مَنْ أَنْصَارَى إِلَى اللَّهِ ۖ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
ફરમાયા થા કોન હૈ મેરે મદદગાર અલ્લાહ કી તરફ? હવારીયીન ને કહા કે
نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ قَامَنَا طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي
હમ અલ્લાહ કે મદદગાર હૈન. ફિર બની ઈસ્રાઈલ કી એક જમાઅત ઈમાન
إِسْرَاءِيْلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ ۚ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ
લાઈ ઔર એક જમાઅત ને કુઝ કિયા. તો હમ ને ઈમાન વાલોં કો
أَمْنُوا عَلَى عَدْوِهِمْ فَاصْبِحُوا ظَهِيرِينَ ⑮
ઉન કે દુશ્મન કે ભિલાશ કુષ્યત દી, પસ વો ગાલિબ રહે.

رَوْعَانِهَا

(٦٦) سُوْلَةُ الْجَمْعَةِ مَارِيَتَنَا (١٠)

اِيَّاهَا

اوڑ ۲ رुकूٰے हैं सूरे जुम्मा मदीना में नाजिल हुई उस में ۹۹ आयते हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٦٦﴾

پاٹھتا हुं अल्लाह का नाम ले कर जो बड़ा मेहरबान, निषायत रहम वाला है

يُسَيِّخُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِلَّا هُوَ

अल्लाह की तर्बीत करती है वो तमाम चीजें जो आसमानों में और जमीन में हैं, उस अल्लाह की जो

الْقُدُّوسُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ

बादशाह है, तमाम उयूब से पाक है, अबरदस्त है, हिक्मत वाला है. वही अल्लाह है जिस ने उम्मीदों में

فِي الْأُمَمِ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتَلَوُ عَلَيْهِمْ أَيْتَهُ وَيُرِيكُهُمْ

उन्हीं में से एक पैगम्बर भेजा जो उन पर अल्लाह की आयतें तिलावत करते हैं और उन का

وَيَعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلٍ

तज्जिया करते हैं और उन्हें किताब और हिक्मत की तालीम देते हैं. और यकीनन वो इस से पेहले

لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٨﴾ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ

भुली गुमराही में थे. और उन में से दूसरों की तरफ भी भेजा है जो अभी उन से मिले नहीं.

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٩﴾ ذُلِّكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ

और वो अबरदस्त है, हिक्मत वाला है. ये अल्लाह का फ़ज़ل है, उसे हेता है

مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧٠﴾ مَثُلُ

जिसे चाहता है. और अल्लाह भारी फ़ज़ल वाला है. उन लोगों का

الَّذِينَ حُمِلُوا التَّوْرِيدَ شُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثْلٍ

हाल जिन पर तौरात लाई गई, फ़िर उन्होंने उस को नहीं उठाया उस गवे

الْحَمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثُلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ

की तरह हैं जो दक्षतरों को उठाए हुवे हो. बुरी है उस कौम की मिसाल जिस ने

كَذَّبُوا بِأَيْتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧١﴾

अल्लाह की आयतों को जुठलाया. और अल्लाह ज़ालिम कौम को हिदायत नहीं देते.

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنْكُمْ أَوْلَيَاءُ

आप फ़रमा दीजिये ऐ यहूदियो! अगर तुम्हारा ये दावा है कि तुम अल्लाह के दोस्त

بِلِّهٗ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَتَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ

हो और ईन्सानों को छोड़ कर, तो तुम मौत की तमना करो अगर तुम सच्चे हो.

صَدِقِينَ ۝ وَلَا يَمْنَوْنَةَ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُ أَيْدِيرِمْ

और ये लोग कभी भी मौत की तमना नहीं करेंगे उन आमाल की वजह से जो उन के हाथ आगे

وَاللَّهُ عَلِيهِمْ بِالظَّلَمِينَ ۝ قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي

भेज चुके हैं. और अल्लाह ज़ालिमों को खुब जानते हैं. फरमा दीजिये यकीनन वो मौत जिस

تَفَرَّوْنَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيْكُمْ ثُمَّ تَرَدُّوْنَ إِلَى عَلِمِ

से तुम भागते हो अदूर वो तुम से भिल कर रहेंगी, फिर तुम पोशीदा और आहिर के जानने वाले

الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَيِّسُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

अल्लाह की जानिये लौटाए जाओगे, फिर वो तुम्हें तुम्हारे आमाल की खबर होगा।

يَا يَاهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمٍ

ओ ईमान वालो! जब जुमुआ के दिन की नमाज की अज्ञान ही जाए,

الْجُمُعَةُ فَاسْعُوا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ

तो अल्लाह के जिक्र की तरफ दौड़ो और खरीद व फरोज्जत को छोड़ दो.

ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ فَإِذَا قُضِيَتِ

ये तुम्हारे लिये बेहतर है अगर तुम जानते हो. फिर जब नमाज खत्म हो जाए,

الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ

तो ज़मीन में फैल जाओ और अल्लाह का फ़ज़ل तलब

اللَّهُ وَإِذْ كُرُوا اللَّهُ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

करो और अल्लाह को बहोत ज्यादा याद करो ताकि तुम फ़लाह पाओ. और जब वो तिजारत

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهُوًا إِنْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرْكُوكَ

या अल्लाह से ग़ाफ़िल करने वाली कोई चीज देखते हैं तो उस की तरफ दौड़ पड़ते हैं और आप को खदा

قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِ

हुवा छोड़ जाते हैं. आप फरमा दीजिये जो अल्लाह के पास है वो अल्लाह से ग़ाफ़िल करने वाली चीजों से बेहतर है

وَمِنَ التِّجَارَةِ ۝ وَاللَّهُ خَيْرُ الرِّزْقِينَ ۝

और तिजारत से बेहतर है. और अल्लाह बेहतरीन रोज़ी होने वाला है.

رَوْعَاتُهَا

سُورَةُ الْمُنْفِقُونَ فَكَيْنَيْتَ (١٠٣)

اِيَّاهُنَا

और २ रुकूँ हैं

सुरखे मुनाफ़िकून महीना में नाजिल हुई

उस में ११ आयते हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پاکھتا ہے اخلاع کا نام لے کر جو بدا مہارباں، نیا ایت رحم وala ہے

إِذَا جَاءَكُ الْمُنْفِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ

जब मुनाफ़िक आप के पास आते हैं तो कहते हैं कि हम गवाही देते हैं कि यकीनन आप अल्लाह के

اللَّهُمَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ

रसूल हैं. और अल्लाह जानता है कि बेशक आप अल्लाह के रसूल हैं. और अल्लाह गवाही देता है

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَكَذِبُونَ ۝ إِتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَاحَةً

कु ये मुनाफ़िक बिल्कुल जूठ हैं. उन्होंने अपनी कस्मों को ठाल बना रखा है,

فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا

फ़िर वो अल्लाह के रास्ते से रोकते हैं. यकीनन बुरे हैं जो काम वो

يَعْمَلُونَ ۝ ذُلِكَ بِأَنَّهُمْ أَمْنَوا شَمْ كَفَرُوا فَطَبِيعَ

कर रहे हैं. ये इस वजह से के वो ईमान लाए, फ़िर काफ़िर बन गए, तो उन के हिलों पर मुहर

عَلَى قُلُوبِهِمْ فَرَمْ لَوْ يَفْقَهُونَ ۝ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ

लगा दी गई, अब वो समझते नहीं. और जब आप उन को देखोगे तो उन के जिस्म आप को

أَجْسَامُهُمْ ۝ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ ۝ كَآنَهُمْ

अदृशे लगेंगे. और अगर वो बोलेंगे तो आप उन की बात सुनोगे. गोया के वो

خُشْبُ مُسَدَّدَةً ۝ يَحْسُبُونَ كُلَّ صَيْحَةً عَلَيْهِمْ هُمْ

सहारे से टिकी हुई लकड़ियां हैं. वो गुमान करते हैं हर चीज को अपने उपर. वही

الْعَدُوُ فَاحْدَرُهُمْ ۝ قَتَلَهُمُ اللَّهُ ۝ أَنِّي يُؤْفِكُونَ ۝

दुशमन हैं, इस लिये आप उन से बचते रहिये. अल्लाह उन को मारे. कहां वो उल्टे फ़िरे जा रहे हैं?

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّا

और जब उन से कहा जाता है कि आओ, तुम्हारे लिये अल्लाह के पैगम्बर मगाफ़िरत तब बह करते हैं,

رُؤُوسَهُمْ وَرَأْيَتَهُمْ يَصْدُونَ وَهُمْ مُسْتَكِبُونَ ۝

तो वो अपने सर हिलाते हैं और आप उन को देखोगे कि वो रुकते हैं और वो तकधुर करते हैं.

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ

उन के लिये बराबर हैं कि आप उन के लिये ईस्तिशार करें या उन के लिये ईस्तिशार न करें.

لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

अल्लाह उन की हरणीज मगाफिरत नहीं करेगा। बेशक अल्लाह नाफरमान कोई को हिदायत नहीं दिया

الْفَسِيقِينَ ① هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ

करते. ये वही हैं जो केहते हैं कि तुम खर्च मत करो उन पर जो

عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْقَضُوا وَإِنَّهُمْ حَرَّاسُ السَّمَوَاتِ

अल्लाह के पैगम्बर के पास रेहते हैं ताकि वो मुतश्विरिक हो जाएं। और अल्लाह के लिये आसमानों

وَالْأَرْضِ وَلِكُنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ②

और जमीन के खजाने हैं, लेकिन मुनाफिक समझते नहीं।

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجُنَّ

वो केहते हैं कि अगर हम मदीना वापस गए तो ईज़ज़त वाला

الْأَعْزَزُ مِنْهَا الْأَذَلُّ وَإِنَّهُ الْعَزَّةُ وَلِرَسُولِهِ

मदीना से जलील को निकाल देगा। हालांकि ईज़ज़त अल्लाह ही के लिये और उस के रसूल के लिये

وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلِكُنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ③

और ईमान वालों के लिये है, लेकिन मुनाफिक जानते नहीं।

يَا يَاهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ

ओ ईमान वालो! तुम्हें तुम्हारे माल और तुम्हारी औलाद

وَلَا أُولَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَقْعُلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ

अल्लाह के लिए से ग़ा़िल न बना है। और जो ऐसा करेगा तो यही

هُمُ الْخَسِرُونَ ④ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ

भसारे वाले हैं। और हमारी ही हुई रोज़ी में से खर्च करो

مَنْ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدًا كُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ

इस से पेहले कि तुम में से किसी एक की मौत आ जाए, किर वो कहे ओ मेरे २७!

لَوْلَا أَخْرَتِنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ لَا فَاصَدَقُ وَآكُنْ مِنْ

तू ने मुझे करीबी मुद्दत तक मोहलत कर्यूं नहीं ही के मैं सदका करता और नेक लोगों में

الصِّلَحِينَ ۝ وَلَنْ يُؤْخِرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ

سے بُن جاتا۔ اُور اکلایا کیسی شایس کو جب وس کا آپنی وکت آ جاتا ہے تو وسے ہرگز

أَجْلَهُمَا وَاللَّهُ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝

مُوہل کتاب نہیں دُتا۔ اُور اکلایا تُمھارے اعمال سے بآپبُر ہے۔

رکوعاتہ

(۱۰۸) سُبُّ الْعَابِرِ كَيْتَيْتَ

الْيَائِتُمَا

اوپر ۲ رُکُوب ہے سُوراً تَغَابُن محدثنا میں ناجیل ہوئے وس میں ۹۸ آیتے ہے

سُمْرَاللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

پڑھتا ہے اکلایا کا نام لے کر جو بُدا مہر بُان، نیہادیت رہنم وَالا ہے

يُسَيِّطُ اللَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ لَهُ

اکلایا کے لیے تسبیح کرتی ہے وہ سب چیزوں جو آسمانوں اور زمین میں ہے۔ وسی کے لیے

الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

سلطنت ہے اُور وسی کے لیے تمام تاریخ ہے۔ اُور وہ چیز پر کوئی رکھ رکھتے وَالا ہے۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فِينَكُمْ كَافِرٌ وَ مِنْكُمْ مُؤْمِنٌ ۖ

وسی نے تُمہے پیدا کیا، فیکر تُم میں سے کوئی کافر ہے اور تُم میں سے کوئی مُؤمن ہے۔

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ

اوپر اکلایا تُمھارے اعمال دیکھ رہا ہے۔ وس نے آسمانوں اور زمین کو

وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ ۖ

پیدا کیا ہک کے ساتھ اُور وس نے تُمھاری سُورتے بنائی، فیکر وس نے تُمھاری سُورتے ایکی بنائی۔

وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

اوپر وسی کی ترکی لوتنا ہے۔ اکلایا جانتا ہے ون تمام چیزوں کو جو آسمانوں میں ہے اور زمین

وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِمُونَ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ ۝

میں ہے اُور اکلایا جانتا ہے جو کوئی تُم چھپا کر کرتے ہو اُور جو اکلائی کر رکھتے ہو۔ اُور اکلایا دیکھوں کا

بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبِيُّ الَّذِينَ كَفَرُوا

حال بُوکھ جانتا ہے۔ کیا تُمھارے پاس ون لوگوں کی بھبُر نہیں آئی جنہوں نے

مِنْ قَبْلٍ ۝ فَذَاقُوا وَبَالْأَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ

ایس سے پہلے کوئی کیا۔ فیکر ونہوں نے اپنے کی وباں یخا اُور ون کے لیے دُنیا ک

أَلَيْمُ ۝ ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ

अज्ञान है. ये इस वजह से कि उन के पास उन के पैगम्बर रोशन मोआजिजात ले कर

بِالْبَيِّنِتِ فَقَالُوا أَبَشِّرْ يَهْدُونَا فَكَفَرُوا

आते थे, तो वो केहते थे कि क्या भशर हमें रास्ता बताएंगे? फिर उन्होंने कुकुल किया और दृगरदानी

وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ ۚ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۝ نَعَمْ

की और अल्लाह ने परवा नहीं की. और अल्लाह बेनियाज है, काबिले तारीफ है. काफिरों ने ये गुमान

الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَّن يُبَعْثُوا ۖ قُلْ بَلِّي وَرَبِّي

कर रखा है कि वो कभी से हरिगिज उठाए नहीं जाएंगे. आप इरमा दीजिये कियूँ नहीं! मेरे रब की कसम!

لَتُبَعْثِنَ شُمَّ لَتُنَبَّئُنَ بِمَا عَمِلْتُمْ ۖ وَذَلِكَ

तुम कभी से ज़रूर उठाए जाओगे, फिर तुम्हें तुम्हारे अमल की खबर ही जाएगी. और ये

عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝ فَامْنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورُ الَّذِي

अल्लाह पर आसान है. इस लिये तुम इमान ले आओ अल्लाह पर और उस के पैगम्बर पर और

أَنْزَلَنَا ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ يَوْمَ يَجْعَلُكُمْ

उस नूर पर जो हम ने उतारा है. और अल्लाह तुम्हारे आमाल से बाखबर है. जिस दिन वो तुम्हें

لِيَوْمِ الْجَمِيعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُونِ ۖ وَمَنْ يُؤْمِنْ

इकट्ठा करेगा जमा होने के दिन में, वो हार छत का दिन होगा. और जो अल्लाह पर इमान

بِاللَّهِ وَيَعْمَلُ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّاتِهِ

लाएंगा और नेक अमल करता रहेगा, तो अल्लाह उस से उस की भुराईयां दूर कर देगा।

وَيُدْخِلُهُ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَمْرَهُ

और उसे जनतों में दाखिल करेगा। जिन के नीचे से नेहरूं बेहती होंगी,

خَلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

जिन में वो हमेशा रहेंगे. ये अजीम काम्याबी है.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِأَيْتَنَا أُولَئِكَ أَصْحَبُ

और वो लोग जिन्होंने कुकुल किया और हमारी आयतों को जुठलाया वही दोषी

النَّارِ خَلِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْهَصِيرُ ۝ مَا أَصَابَ

है, वो उस में हमेशा रहेंगे. और ये बुरी जगा है. कोई मुसीधत

إِنَّمَا مُصْبِيَةً إِلَّا بِأَذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ

ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਤੀ ਮਗਰ ਅਲਵਾਹ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ. ਔਰ ਜੋ ਈਮਾਨ ਲਾਏ ਅਲਵਾਹ ਪਰ

يَهْدِ قُلُبَهُ ۖ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ وَأَطِيعُوا

तो अल्लाह उस के हिल को छिदायत हेगा। और अल्लाह हर चीज को खूब जानते हैं। और अल्लाह

اللَّهُ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّتُمْ فَإِنَّمَا

और रसूल की इताएत करो। फिर अगर तुम उग्रदानी करो तो हमारे

عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ إِلَهٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

ਪੈਂਗਮਿਆਰ ਕੇ ਜਿਸੇ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਝੇ ਸਾਝੇ ਪਛੋਂਚਾ ਦੇਨਾ ਹੈ। ਅਲਖਾਲ ਕੇ ਸਿਵਾ ਕੋਈ ਮਾਫ਼ਦ ਨਹੀਂ।

وَعَلَى اللَّهِ فَلِيَتَوَكَّلُ الْمُؤْمِنُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

और अद्वाह ही पर ईमान वालों को तवक्कल करना चाहिये. ए ईमान वालो!

اَمْنُوا إِنَّ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ وَأُولَادِكُمْ عَدُوٌّ لَّكُمْ

यकीनन तम्हारी भीवियों और तम्हारी औलाई में से बाज तम्हारे दृश्मन हैं,

فَاحذِرُوهُمْ وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفُحُوا وَتَغْفِرُوا

तो तूम उन से भयते रहो. और अगर माझ करो और दरग़ाज़र करो और बधा दो तो

فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٣﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ

યકીનન અદ્વાહ બહોત જ્યાદા બખ્શાને વાલા, નિહાયત રહેમ વાલા હૈ. તમ્હારે માલ ઓર તમ્હારી

وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

औलां तो सिर्फ आजमाईश (का जरिया) हैं. और अल्लाह के पास बड़ा अजर है.

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا أُسْتَطِعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا

ਤੋ ਅਲਵਾਹ ਸੇ ਡਰੋ ਜਿਤਾ ਤੂਮ ਸੇ ਹੋ ਸਕੇ ਔਰ ਸੂਨੋ ਔਰ ਘੁਸੀ ਸੇ ਮਾਨੋ

وَأَنْفَقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شَحًّا

और खर्च करो, तो तुम्हारे लिये ही बेहतर होगा। और जो अपने नक्स के बुध्दि से बचा

نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٤﴾ إِنْ تُقْرِضُوا

લિયા જાએ, તો વહી લોગ ફ્લાઇ પાને વાલે હું. અગર તમ અફ્લાઇ કો

اللَّهُ قَرُضاً حَسَنَا يُضْعِفُهُ لَكُمْ وَيَغْفِرُ لَكُمْ

અચ્છા કર્ય દોગે તો વો ઉસ કો કઈ ગુના કર કે તમહેં હેગા ઓર તમહારી મગફિરત કર હેગા.

وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيلٌ ﴿١٢﴾ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهادَةِ

और اخلاقاً کو در کرنے والا، ہیلم وala है. वो आहिर और पोशीदा जनने والا है,

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٣﴾

अभरदस्त है، ہیکमत वाला है.

رُؤْيَا تَهْبَأ

(۱۴) سُوْلَانُ الْطَّلَاقِ مَنْتَهِيٌّ

اِيَّاهُمَا

और ۲ رुकूआ हैं

سُورَةِ تَلَاقِ مَهْرَبَنَاءِ مَنْتَهِيٍّ

उस में ۱۲ आयतें हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١٥﴾

पर्याप्ता हुँ अखलाह का नाम ले कर जो बड़ा मेहरबान, निषायत रहम वाला है

يَا يَهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَرِقُوهُنَّ

ओ नभी (सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लाम)! जब तुम औरतों को तलाक देने लगो तो उन को तुम तलाक

لِعِدَّتِهِنَّ وَاحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ

दो उन की ईदत पर और ईदत शुभार करो. और अखलाह से डरो जो तुम्हारा रब है.

لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجُنَّ

तुम उन को उन के घरों से भत निकालो और वो खुद भी न निकलें

إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ

मगर ये के वो खुली बेहयाई कर दें. और ये अखलाह की

حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ

मुकर्रर की हुई हुदूद हैं. और जो अखलाह की मुकर्रर की हुई हुदूद से तजावुज करेगा, तो

ظَلَمَ نَفْسَةٌ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحِدِّثُ

यकीनन उस ने अपनी जान पर गुल्म किया. वो नहीं जानता के शायद अखलाह उस के

بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١٦﴾ فَإِذَا بَلَغُنَ أَجَلَهُنَّ

बाद कोई नई सूरत ले आए. फिर जब वो अपनी ईदत की इन्तिहा (के करीब) पहुंच जाएं

فَآمِسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ

तो उन को रोक लो उक्के मुताबिक या उन को उक्के मुताबिक छोड़ो दो

وَأَشْهِدُوا ذَوَيَ عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا

और अपने में से दो आदमियों को गवाह बना लो और ठीक

الشَّهَادَةِ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوَعْظُ بِهِ مَنْ كَانَ

गवाही दो अल्लाह के वास्ते। यह संक्षिप्त है कि उस शब्द से को जो

يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ

ईमान रखता है अल्लाह पर और आधिकारी दिन पर। और जो तक वा इजितयार करेगा।

يَجْعَلُ لَهُ مَحْرَجاً وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ

तो अल्लाह उस के लिये रास्ता बनाएंगे। और उसे रोज़ी होंगे ऐसी जग। से जहां से वो गुमान

لَا يُحَسِّبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

भी नहीं करता था। और जो अल्लाह पर तबक्कुल करे तो अल्लाह उस के लिये काफ़ी है।

إِنَّ اللَّهَ بِالْغُ أَمْرٌ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَئٍ

यकीनन अल्लाह अपने हुक्म को इन्तिहा तक पहुँचाने वाला है। यकीनन अल्लाह ने हर चीज़ की ओर

قَدْرًا ① وَإِنْ يَسْنَ مِنَ الْمَحِيطِ

मिकदार मुतश्यन कर रखी है। और जो औरतें हेज़ आने से मायूस हों

مِنْ نَسَاءِكُمْ إِنْ ارْتَبَثُمْ فَعَدَّ تِهْنَ شَلَّةً أَشْهِرٍ ۝

तुम्हारी बीवियों में से अगर तुम शक करो, तो उन की ईदत तीन महीने हैं। और उन औरतों की भी

وَإِنْ لَمْ يَحْضُنْ وَأُولَاتُ الْأَهْمَالِ أَجْلَهُنَّ

जिन्हें अभी हेज़ नहीं आया (उन की ईदत भी तीन महीने हैं)। और हमल वाली औरतों की ईदत

أَنْ يَضَعَنَ حَمَلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُ

ये है कि वो अपना हमल वज्र अ कर दें। और जो अल्लाह से डरेगा। तो अल्लाह उस के लिये

مِنْ أَمْرٍ يُسْرًا ① ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ

उस के मुआमले में आसानी रख होंगे। ये अल्लाह का अम है जो उस ने तुम्हारी

إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرُ عَنْهُ سَيِّاتِهِ

तरफ़ उतारा है। और जो अल्लाह से डरेगा, तो अल्लाह उस से उस के गुनाह दूर कर देगा।

وَيُعْظِمُ لَهُ أَجْرًا ① أَسْكُنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ

और उस को बड़ा अंजर होगा। मुतल्लका औरतों को धर दो जहां तुम

سَكَنْتُمْ مِنْ قَبْدِكُمْ وَلَا تُضَارُوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا

रहो अपनी कुदरत के मुताबिक और तुम उन को ज़रूर न पहुँचाओ ताके तुम उन

عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ

पर तंगी करो. और अगर वो हामिला हों तो उन पर खर्च करो

حَتَّىٰ يَضْعُنَ حَمْلَهُنَّ ۝ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَأَتُوْهُنَّ

यहां तक के वो अपना हमला बजाए कर दें. फिर अगर वो तुम्हारे लिये खर्चों को दूध पिलाएं तो उन को

أَجُورُهُنَّ ۝ وَاتَّمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ ۝

उन की उज्जरत दो. (खर्चों के मुताबिक) आपस में उक्के मुताबिक जिम्मेदारी मुकर्रर करो. और अगर

وَإِنْ تَعَاشُرُمْ فَسَتْرُضُعْ لَهُ أُخْرَىٰ ۝ لِيُنْفِقَ دُوْ سَعَةٍ ۝

तुम बाहम तंगी करो, फिर उस के लिये कोई दूसरी औरत दूध पिलाए. तो याहिये के वुस्अत वाला अपनी

مِنْ سَعَتِهِ ۝ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ ۝

वुस्अत के मुताबिक खर्च करो. और जिस पर उस की रोजी तंग हो, तो याहिये के वो खर्च करे उस में से

مَنَّا أَتَهُ اللَّهُ لَا يُكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَهَا ۝ سَيَجْعَلُ ۝

जो अल्लाह ने उस को दिया है. अल्लाह किसी शाखे को मुकल्लक नहीं बनाता भगवार उसी के मुताबिक जो

اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۝ وَكَائِنٌ مِنْ قَرِيبَةٍ ۝

उस को दिया है. अनकरीब अल्लाह तंगी के बाद आसानी रथ देंगे. और कित्ती बस्तियां हैं

عَتَّتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسِلِهِ فَحَاسِبُنَّهَا حِسَابًا ۝

जिन्हों ने सरकशी की अपने रथ के हुक्म से और उस के पैगम्बरों से, फिर हम ने उन से हिसाब लिया

شَدِيدًا ۝ وَعَذَّبُنَّهَا عَذَابًا نُكَرًا ۝ فَذَاقَتْ ۝

सभ्त हिसाब और हम ने उन्हें सभ्त अजाब दिया. फिर उन्हों ने

وَبَالْ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا حُسْرًا ۝

अपने किये का विवाह चाहा और उन के मुआमले का अन्जाम खसारे वाला हुवा.

أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۝ فَاتَّقُوا ۝

अल्लाह ने उन के लिये सभ्त अजाब तैयार कर रखा है, तो अल्लाह से

اللَّهُ يَأْوِلُ الْأَلْبَابَ ۝ الَّذِينَ امْنَوْا ۝ قَدْ ۝

इते रहो ए अकलमन्दा! जो इमान ला चुके हो. अल्लाह ने

أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ۝ رَسُولًا ۝ يَتَلَوْا ۝

तुम्हारी तरफ़ लिक उतारा है. रसूल भेजा है जो

عَلَيْكُمْ أَيْتَ اللَّهُ مُبَيِّنٌ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ

تُمَّ پر اکلیاں کی روشان آیاتے تیلواحت کرتے ہیں تاکہ اکلیاں ہمایان والوں کو

أَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ مِنَ الظُّلْمِ

اوڑے عن کو جو نے کہ املا کرتے ہے تاریکیوں سے نور کی

إِلَى النُّورِ ۖ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ

تاریکاں نیکاں۔ اوڑے جو ہمایان لائے گا اکلیاں پر اوڑے نے کہ املا

صَالِحًا يُدْخِلُهُ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

کرتا ہے گا تو اکلیاں اسے جنت میں دامیل کرے گا جس کے نیچے سے نہ رہے بہتی

الْأَمْهَرُ خَلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ

ہونگی، جس میں وہ ہمسہ رہے گا۔ یقیناً اکلیاں نے

اللَّهُ لَهُ رُزْقًا ۚ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ

وس کو بہترین روزی دی ہے۔ اکلیاں وہ ہے جس نے پیدا کیے سات

سَمُوتٍ وَّمِنَ الْأَرْضِ مِثْلُهُنَّ ۖ يَتَنَزَّلُ

آسمان اور عینی ہی اہمیت۔ ہم عن کے درمیان

الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ

وتراحتا ہے تاکہ تم جان لو کے اکلیاں ہر چیز پر

شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ

کوئی تراحتا ہے۔ اوڑے یہ کے اکلیاں کا ہم ہر چیز کو ہمایاتا کیے

شَيْءٍ عِلْمًا

ہی ہے۔

رُوْغَانِها

(۱۰۷) سُوْلَةُ التَّحْمِيرِ مَكَنَّيَةٌ

ایاہا ۱۲

اوڑے ۲ رُوکھوں ہے

سُوراً تھریم مادینا میں ناجیل ہوئے

وس میں ۱۲ آیاتے ہے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

پڑھتا ہے اکلیاں کا نام لو کر جو بدا مہر بان، نیھا یات رہم والا ہے

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ ۝

او نبی (سلطانی اکلیاں ایسے ہی و سلطانی)! آپ کیوں ہر ایسے کو جو اکلیاں نے آپ کے لیے

تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجَكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ

ہلال کی ہے؟ آپ اپنی بیویوں کی بُشْنُوْدی چاہتے ہو۔ اور اخلاع بخشانے والیا،

رَّحِيمٌ ۝ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحْلَةَ أَيْمَانَكُمْ

نیھاوت رہم والیا ہے۔ اخلاع نے تुمھارے لیے مُکرر کیا ہے تुمھاری کسموں کو خول دئنا۔

وَاللَّهُ مَوْلَكُمْ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْحَكِيمُ ۝

اور اخلاع تुمھارا مولیا ہے۔ اور وہ ہلکا والیا، ہمکھت والیا ہے۔ اور جب کے نبی اے اکرم

وَإِذْ أَسَرَّ اللَّبِيْيَ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيْشًا

(سالسلالاہ علیہا السلام) نے اپنی اےک جو جسے مُٹاھہرا سے چوپکے سے اےک بات کھی۔ فیر جب وس

فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ

عِمُّل مُبِین نے وس کی بُجھر دی اےور اخلاع نے آپ (سالسلالاہ علیہا السلام) کو وس پر مُٹاھیا کر دیا، تو آپ

بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ

(سالسلالاہ علیہا السلام) نے وس مسے کوچھ بات لایا اےور کوچھ بات ان سے اےڑا کر دیا۔ فیر جب آپ (سالسلالاہ علیہا

قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا ۝ قَالَ نَبَأَنِي الْعَلِيُّمُ

و سالسلالاہ علیہا السلام نے وس عِمُّل مُبِین کو وس کی بُجھر دی، تو وہ کوچھ لگی کے آپ کو اس کی کس نے بُجھر دی؟ تو نبی اے اکرم (سالسلالاہ علیہا

الْحَبِيرُ ۝ إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَّتْ

علیہا السلام) نے کر دیا کے مُજِّعہ ہلکا والیا، بُجھر اخلاع نے بُجھر دی۔ اگر تُم دُونوں بیویوں اخلاع کی ترک

قُلُوبُكُمَا ۝ وَإِنْ تَظَهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَهُ

تُوبا کر دی (تو بُجھتار)، تُم دُونوں کے ہلکا ہو گئے اےور اگر تُم دُونوں آپ (سالسلالاہ علیہا السلام) کے بھیتاں

وَجَبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلِيْكَةُ

اےک دُوسرا کی مُدھ کر دی، تو اخلاع آپ (سالسلالاہ علیہا السلام) کی مُدھ کر دیا اےور جیب ریل اےور نک

بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرُ ۝ عَسَى رَبُّكَ إِنْ طَلَقَكُنَّ

مُسالمان۔ اےور وس کے بُجھر فریشتو بھی مُدھ گا رہے۔ اگر نبی اے اکرم (سالسلالاہ علیہا السلام) تُمھے تلاک دے دے

أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمِتِ

تو ہو سکتا ہے کہ ون کو رہ نبی اے اکرم (سالسلالاہ علیہا السلام) کو تُم سے بُجھتار بیویوں بُجھ دے دے،

مُؤْمِنَتِ قُنْتِتِ شَبِيْتِ عَبِيدَتِ سَبِيْحَتِ

ہلکا والیا، ہلکا والیا، بُشْرُو اے کرنے والیا، تُوبا کرنے والیا، ہلکا کرنے والیا،

شَيْبِتٍ وَّ أَبْكَارًا ۝ يَا يٰهَا الَّذِينَ امْنَوْا

રોજા રખને વાલિયાં હોં, સાથ્યબા ઔર બાકિરા. એ ઈમાન વાલો!

قُوَّا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيْكُمْ نَارًا وَقُوْدُهَا النَّاسُ

અપને આપ કો ઔર અપને ઘર વાલોં કો આગ સે બચાઓ, જિસ કા ઈધન ઈન્સાન

وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلِئَكَةٌ غَلَاظٌ شَدَادٌ

ઔર પથ્થર હોંગો, જિસ પર સખ્ત મિઝાજ સખ્તી કરને વાલે ફરિશ્તે હોં,

لَّا يَعْصُوْنَ اللَّهَ مَا أَمْرَهُمْ وَ يَفْعَلُوْنَ

વો અલ્લાહ કી નાફરમાની નહીં કરતે ઉસ મેં જો અલ્લાહ ઉન્હે હુકમ દે ઔર વો કરતે હોં વહી જિસ

مَا يُؤْمِرُوْنَ ۝ يَا يٰهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُرُوْنَ

કા ઉન્હે હુકમ દિયા જાતા હૈ. એ કાફિરો! આજ ઉત્તર મત પેશ કરો.

الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوُنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ

તુમ્હેં સિંક સજા દી જાએગી ઉન્હી કામોં કી જો તુમ કરતે થે.

يَا يٰهَا الَّذِينَ امْنَوْا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً

એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી તરફ તૌબાએ નસ્ખ કરો.

نَصْوَحًا عَلٰى رَبِّكُمْ أَنْ يُكَفَّرَ عَنْكُمْ

ઉમ્મીદ હૈ કે તુમહારા રખ તુમ સે તુમહારી બુરાઈયાં દૂર

سِيَاتِكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّتٍ تَجْرِيُ

કર દેગા ઔર તુમ્હેં જનતોં મેં દાખિલ કરેગા. જિન કે નીચે સે

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ لَا يَوْمَ لَا يُخْرِزِي اللَّهُ التَّبِيَّ

નેહરેં બેહતી હોંગી. જિસ દિન નખી કો ઔર ઉન કો જો ઉન કે સાથ ઈમાન લાયે હોં

وَالَّذِينَ امْنَوْا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ

અલ્લાહ રૂસ્વા નહીં કરેંગો. ઉન કે આગો ઔર ઉન કી દાઈ જાનિબ

أَيْدِيْهُمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُوْنَ رَبَّنَا آتِنِمْ لَنَا

ઉન કા નૂર દૌડ રહા હોંગા, વો કેહ રહે હોંગો એ હમારે રખ! તૂ હમારે લિયે હમારે નૂર કો ઈત્મામ તક

نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

પહોંચા ઔર હમારી મગફિરત કર દે. યકીનન તૂ હર ચીજ પર કુદરત વાલા હૈ.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنْفِقِينَ

એ નબી! આપ કાફિરોં સે ઔર મુનાફિકીન સે જિહાદ કીજિયે

وَأَغْلَظُهَا عَلَيْهِمْ ۖ وَمَا وَرَهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ

और उन पर सभी क्रियाएँ और उन का ठिकाना जहांम हैं। और वो भुवी

الْمَصِيرُ ۝ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَت

જગા હૈ. અલ્લાહ ને કાફિરોં કે લિયે મિસાલ બયાન કી નૂહ (અદૈહિસ્સલામ)

نُوْج وَامْرَأَتْ لُوْطٌ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنْ

और लूत (अलेहिस्सलाम) की विविधों की। जो दोनों हमारे बन्दों में से हो नेक बन्दों की

مِنْ عِيَادَنَا صَالِحِينَ فَحَانَتْهُمَا فَلَمْ يُعْذِنَا

ਮਾਤਹਤੀ ਮੌਥੀ, ਫਿਰ ਦੋਨੋਂ ਨ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਨਵਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣਾ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਵੋ ਦੋਨੋਂ ਨਵੀਂ ਅਲਵਾਹ ਦੇ ਮਕਾਬਲੇ

عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقَيْلَ ادْخُلَا النَّارَ

ਮੈਂ ਉਨ ਫੋਨੋਂ ਕੇ ਕਿਥੁਣੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਏ ਅਤੇ ਕਿਛੁ ਗਧਾ ਫੋਨੋਂ ਬੀਵਿਧੀਓਂ ਦੇ ਕੇ ਆਗ ਮੈਂ ਫਾਖਿਲ ਹੋ ਜਾਓ

مَعَ الدُّخِلِينَ ﴿١٠﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ

(જහુનમ મેં) દાખિલ હોને વાળો કે સાથ. ઔર અદ્વાહ ને મિસાલ બ્યાન કી ઈમાન વાળો

أَمْنُوا امْرَاتٍ فِرْعَوْنَ مِإِذْ قَالَتْ رَبُّ ابْنَ لِتْ

ਕੇ ਲਿਖੇ ਕਿਰਾਇਨ ਮੀ. ਬੀ.ਬੀ. (ਆਸਿਆ) ਮੀ. ਜੁਬ ਕੇ ਉਸ (ਆਸਿਆ) ਨੇ ਕਈ ਕੇ ਅੇ ਮੇਰੇ ਰਖ! ਮੇਰੇ ਲਿਖੇ

عَنْدَكَ بَنِتًا فِي الْحَنَّةِ وَ نَجَّانِي مِنْ فَرْعَوْنَ

अपने पास जनत में एक धर ताभीड़ कर और तभी इरआैन और उस के अमल

وَعَمِلَهُ وَنَجَّنَى مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

وَمَرْبِعَةِ أُنْتَ عَمَّارَ اللَّهِ أَحْصَنْتَ فَحَمَّا

ਔਰ ਮਿਸਾਲ ਬਹੁਨ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੁਧ ਬਿਜੇ ਈਮਗਨ (ਅਲੋਈਸ਼ਨਾਮ) ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਣੀ ਸ਼ਰਮਗਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਿੰਦਾ ਜੰਤ ਸ਼੍ਰੀ

فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُّوْحِنَا وَ صَدَقَتْ بِكَلِمَتِ

ਤੇ ਕਿਉਂ ਜਮ ਨੇ ਵਿਸ ਮੌਕੇ ਅਪਣੀ ਰੱਖ ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਤ ਵਿਸ ਨੇ ਅਪਣੇ ਰੱਖ ਦੇ

وَرَهْبَانٍ وَكُتُبَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْقُنْتَدَةِ

ਕਿਸਾਨ ਮੁਹੱਲਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।